

Advies aan Provinciale Staten

Tbv Statenvergadering d.d. 2 oktober 2017
Commissie Mobiliteit & Financiën
Datum commissievergadering 11-09-2017

Onderwerp: Voordracht eindrapport vervolgonderzoek Beheer
en Onderhoud Wegen en Kunstwerken (VD-54)

Uw contactpersoon

M. Spoor-Hendriks
AD/STG

Doorkiesnummer +31235145308
spoorm@noord-holland.nl

25 september 2017

1|4

De commissie adviseert de voordracht eindrapport vervolgonderzoek Beheer en Onderhoud en Wegen Kunstwerken (VD-54) ter bespreking te agenderen voor de PS-vergadering Van 2 oktober 2017.

De meerderheid van de commissie adviseerde PS het stuk als hamerstuk te behandelen.
De heer Van Berkum, fractie Groenlinks, kon hierover 11 september nog geen uitspraak doen.

Voor de volledige weergave van de discussie in de commissie Mobiliteit en Financiën 11 september zie hieronder een uittreksel uit het concept verslag.

4a. Voordracht Eindrapport Randstedelijke Rekenkamer Onderzoek beheer en onderhoud wegen en kunstwerken

In plaats van mevrouw Hoenderdos zijn mevrouw Thompson-Voetee en de heer Mekel aanwezig namens de Randstedelijke Rekenkamer.

De **voorzitter** verwelkomt beiden en nodigt hen uit aan tafel plaats te nemen.

De heer **Mekel** is plaatsvervangend bestuurder van de Randstedelijke Rekenkamer. Voor ligt een vervolgonderzoek ten opzichte van het onderzoek van 2009. Grote stappen zijn gezet. Toch blijft een aantal aanbevelingen over om aandacht aan te besteden. Het college van Gedeputeerde Staten heeft aangegeven alle aanbevelingen over te nemen.

De heer **Leever** (ONH) las in deelconclusie 1 dat de dekking van de vervangingsinvestering niet volledig is geregeld. Op welke termijn denkt het college van Gedeputeerde Staten dat te regelen en wanneer kan een voorstel worden verwacht?

In deelconclusie 2 staat dat de Randstadprovincies verschillende methodieken gebruiken om de kwaliteitsniveaus van wegen en kunstwerken te bepalen. Is het mogelijk dat de Randstadprovincies dezelfde methodiek gaan gebruiken? Misschien is een samenwerking bij controlewerkzaamheden mogelijk?

De heer **Zoon** (PvdD) constateert dat steeds vaker wordt gewerkt met gebiedscontracten. Het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken worden ook aan andere provinciale doelen gekoppeld. Natuur- en groenaanleg wordt dan bijvoorbeeld gekoppeld aan HOV-projecten. Hoe zijn de provinciale doelen geborgd binnen dergelijke beheer- en onderhoudopdrachten?

De heer **Mekel** (Randstedelijke Rekenkamer) zegt dat de Randstedelijke Rekenkamer niet gaat over de dekking van de vervangingsinvestering. De Rekenkamer deed onderzoek en stelde vast dat er een

investeringsplafond is, dat achterblijft op de geraamde investeringen die nodig zijn. De Rekenkamer denkt dat het goed is als Provinciale Staten daarover een besluit nemen.

De Rekenkamer heeft de drie Randstadprovincies niet aan een touwtje. Elke provincie kan een eigen invulling geven aan het vaststellen van kwaliteitsniveaus. Het zou wel beter vergelijkbaar zijn als iedere provincie dezelfde methodiek hanteert, maar het is aan de provincie zelf om een methodiek te kiezen.

De heer **Leever** (ONH) kan zich voorstellen dat de Randstedelijke Rekenkamer de provincies adviseert om meer cohesie met elkaar te hebben. Dit levert voor de Rekenkamer een eenvoudigere procesgang op.

De heer **Mekel** (Randstedelijke Rekenkamer) zegt dat dit nu juist is gedaan. De Rekenkamer heeft een provincievergelijking gemaakt.

Er is onderzoek gedaan naar beheer en onderhoud en niet naar de koppeling met andere doelen. Er vindt in de programmering wel afstemming plaats met de andere segmenten binnen de provincie, waardoor doelstellingen naast elkaar kunnen worden gelegd.

De heer **Den Uyl** (PvdA) constateert dat het onderzoek uitwijst dat de provincie de komende jaren nog meer geld aan asfalt moet besteden. Klopt dit volgens het college?

De heer **De Graaf** (CDA) spreekt van een goed eindrapport. Hij is niet helemaal eens met voorgaande spreker, die denkt dat de provincie meer gaat investeren in asfalt. Het gaat hier echter om beheer en onderhoud en hoe dat is opgepakt. De CDA-fractie vindt het goed dat het college alle verbeterpunten oppakt.

De heer **Ceder** (ChristenUnie-SGP) spreekt zijn complimenten uit voor het rapport. De financiering van de vervangingsinvestering is nog niet geregeld en behoeft de nodige aandacht.

Het rapport bevestigt wat de fractie twee jaar geleden al aankaartte, namelijk dat een structurele dekking ontbreekt. Dat is geen goede zaak. Op welke wijze gaan Gedeputeerde Staten deze aandachtspunten oppakken?

Bij interruptie vraagt mevrouw **De Meij** (50PLUS) of de heer Ceder het antwoord op vraag 5 heeft gelezen. De vraag hoeft dan niet opnieuw gesteld te worden.

De heer **Tijssens** (D66) verwijst naar de opmerking in het rapport dat er te weinig wordt gereflecteerd door specifiek Provincie Noord-Holland op de gedane investering. Onderzoekt de provincie voldoende of de investering gebracht heeft wat beoogd werd?

De heer **Van Berkum** (GroenLinks) veronderstelt dat iedereen het er over eens is dat goed onderhoud noodzakelijk is. Door steeds maar verder investeren en het vergroten van het areaal, wordt het percentage dat moet worden uitgegeven aan asfalt steeds groter.

Al tijden wordt gesproken over achterstallig onderhoud in meer recreatieschappen. Daar waar Provinciale Staten bereid zijn om te investeren in het onderhoud van wegen, bijvoorbeeld in het belang van verkeersveiligheid, wordt dat onderhoud op andere plekken achterwege gelaten.

Ondertussen gaat de provincie verder met het aanleggen van meer asfalt, waarmee het probleem groter wordt. Het verschil in uitgaven aan asfalt ten opzichte van uitgaven aan andere zaken is compleet uit balans.

Bij interruptie merkt de heer **Tijssens** (D66) op dat het bij dit agendapunt gaat over de reflectie op tekortkomingen waarop de provincie zichzelf meet. De andere discussie, die de heer Van Berkum altijd maar entameert, leidt af van de kerndiscussie van vandaag.

Bij interruptie merkt de heer **Den Uyl** (PvdA) op dat de heer Van Berkum de vinger op de zere plek legt als hij zegt dat de aanbevelingen een argument vormen om nog meer geld in asfalt te stoppen. Wat is er mis met die redenering?

Bij interruptie antwoordt de heer **Tijssens** (D66) op de vraag van de heer Den Uyl. De heer Ceder betoogde terecht dat al twee jaar wordt gesproken over het tekort op de onderhoudsreserve. Daar mag uiteraard aan gerefereerd worden. De heer Tijssens probeerde bij de kern van de discussie terug te keren.

Bij interruptie merkt de heer **Leever** (ONH) op dat hij het waardeert dat de heer Den Uyl, die ook het coalitieakkoord ondertekend heeft, zich vanuit dualistisch oogpunt hier opstelt. De heer Leever zou dat ook graag zien in de Statenvertegenwoordiging.

De heer **Van Berkum** (GroenLinks) bestrijdt dat dit afleidt van wat de heer Tijssens zegt. Dit is juist wat de kern is, namelijk dat steeds meer geld wordt uitgegeven aan asfalt. De heer Van Berkum wil niets afdoen aan de noodzaak van goed onderhoud van wegen en het in standhouden van de verkeersveiligheid.

De heer **Den Uyl** (PvdA) werd aangesproken door de heer Leever. In het coalitieakkoord staat: "Wij zijn verantwoordelijk voor provinciale wegen en zetten sterk in op goed beheer en structureel onderhoud. Daarbij maken we gebruik van innovaties en slimme oplossingen."

Waaruit maakt de heer Leever uit de opmerking van de heer Den Uyl op dat in strijd met voornoemde zinnen is gesproken? Wanneer men voor goed beheer is dan is men ook voor een begroting die niet uitsluitend naar asfalt gaat, maar ook naar groen, water en een goede economische infrastructuur.

De heer Leever kan de heer Den Uyl niet voor de voeten werpen dat hij in strijd met het coalitieakkoord spreekt.

De heer **Leever** (ONH) heeft de heer Den Uyl gecompimenteerd voor zijn dualistische opstelling. Het was niet meer dan dat.

De heer **Bruggeman** (SP) heeft nog een vraag aan de vertegenwoordigers van de Randstedelijke Rekenkamer. Staat er met zoveel woorden in het rapport dat het allemaal weleens duurder kan worden dan de provincie denkt?

De heer **Mekel** (Randstedelijke Rekenkamer) legt uit dat de Rekenkamer heeft geconstateerd dat wordt berekend hoeveel aan vervangingsinvestering nodig is. Daar zijn keuzes in gemaakt en die leiden tot bedrag X. Vervolgens is door de Rekenkamer geconstateerd dat er een vervangingsinvesteringplafond is, een bedrag Y. Wanneer men de vervangingsinvesteringen volgens de normberekeningen wil realiseren in de toekomst, dan moet daarvoor budget worden gevonden. De Rekenkamer besluit dus niet wat Provinciale Staten daaraan moeten besteden. De Rekenkamer zal de laatste zijn die zal zeggen dat er meer geld naar asfalt moet. De Rekenkamer heeft daar geen opvatting over. De heer Mekel merkt nog op dat vervanging iets anders is dan nieuwe wegen.

Mevrouw **Kaamer van Hoegee** (VVD) denkt dat de Rekenkamer tevreden kan zijn dat Gedeputeerde Staten alle aanbevelingen heeft overgenomen.

Is bekend wanneer de nieuwe Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen (NIKG) kan worden verwacht?

Namens het college bedankt ook gedeputeerde **Bond** de Rekenkamer voor alle werk. Het college neemt alle aanbevelingen van de Rekenkamer over. De opdracht aan de Rekenkamer was om te beoordelen hoe de provincie het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken vorm heeft gegeven. De opdracht is uitgesplitst in een aantal deelvragen. De belangrijkste conclusie is dat de provincie grote stappen heeft gezet in de ontwikkeling van beheer en onderhoud en dat de aanbevelingen uit 2009 grotendeels zijn opgevolgd. Voor de huidige collegeperiode en de opvolgende collegeperiode is het beheer en onderhoud gedekt. Het college moet aan de slag met de Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen voor de periode daarna. Ook deze aanbeveling neemt het college over. Op dit moment wordt de NIKG 2019-2022 voorbereid. Hierin wordt rekening gehouden met de aanbevelingen van de Rekenkamer. In de nota zullen nieuwe berekeningen worden gemaakt voor de vervangingsinvestering en de afschrijvingstermijnen voor bruggen en wegen. De berekeningen worden gebaseerd op de gewijzigde richtlijnen van de BVV. De nota zal begin 2019 gereed zijn.

Op dit moment worden prestatie-indicatoren ontwikkeld door gebiedsaannemers. Ambtelijk zijn daarover contacten gelegd, ook met de andere Randstadprovincies. De ambitie is om als Randstadprovincies op hetzelfde niveau te gaan monitoren. De kritieke prestatie-indicatoren worden in een voorstel aan Provinciale Staten voorgelegd.

Het evalueren van de besteding zit vooral in de samenwerking die zal worden aangegaan met de andere Randstadprovincies. Het Rijk zal ook zeker een rol gaan spelen.

In de planning & control producten moet worden verwerkt welk percentage van het areaal welk kwaliteitsniveau wordt gegeven.

In reactie op de discussie in de commissie zegt de gedeputeerde dat dit stuk echt niet gaat over meer of minder asfalt. Dat komt terug in het PMI. Het verbreden van de N244 is een project wat in Provinciale Staten voorbij is gekomen, zowel in de begroting als in het PMI. Dat is de plek om de discussie te voeren.

Bij interruptie vraagt de heer **Van Berkum** (GroenLinks) of de gedeputeerde wel goed heeft meegekregen waar de discussie over ging. In het kader van onderhoud maakt de heer Van Berkum zich zorgen over de

toename van het geld dat aan asfalt wordt besteed. Als het ging over nieuw asfalt had hij het niet over specifieke projecten. De heer Van Berkum gaf aan dat het een extra vliegwielt gaf voor de uitgaven aan asfalt in het algemeen, dus ook in het onderhoud.

Gedeputeerde **Bond** gaat terug naar het rapport dat voorligt. Als het gaat om de effecten van de aanbevelingen die worden overgenomen en wanneer daaruit rapporten en consequenties volgen, dan moet de heer Van Berkum op dat moment daar het debat over voeren.

Bij interruptie wijst de heer **Tijssens** (D66) op een specifieke formulering in het Randstedelijke rapport en die luidt: "Zorg dat de dekking wordt geregeld." Provinciale Staten realiseerden zich twee jaar geleden dat daar een gat zit. In die zin hebben degenen, die dit moment aangrijpen om een politieke discussie te voeren, wel gelijk dat het vinden van dekking in de begroting raakt aan het punt, waarbij de Randstedelijke Rekenkamer de kamer uitmag, en waarbij Provinciale Staten wel discussie mogen hebben.

Gedeputeerde **Bond** begon zijn bijdrage door te zeggen dat beheer en onderhoud gedekt zijn tot en met de volgende collegeperiode.

Bij interruptie merkt de heer **Den Uyl** (PvdA) op dat het niet alleen gaat om beheer en onderhoud. Er wordt hier namelijk ook gesproken over vervangingsinvesteringen. Het zou politiek onhandig zijn om op voorhand een beslissing te nemen over hoeveel geld wordt gestoken in vervangingsinvesteringen. Dat is opnieuw een politiek besluit.

Gedeputeerde **Bond** antwoordt dat een dergelijk voorstel op dat moment aan Provinciale Staten zal worden voorgelegd. Op dat moment moet het debat worden gevoerd.

Bij interruptie zegt de heer **Den Uyl** (PvdA) dat hij uit de aanbeveling van de Rekenkamer opmaakt dat een vervangingsinvestering moet worden gedaan. Hij vraagt zich af of dat een automatisme is.

Gedeputeerde **Bond** legt uit dat daarover geen discussie bestaat. Dat is het debat dat op dat moment gevoerd zal moeten worden. Dat zal gebeuren met het overzicht van dat moment en op basis van de connectie met de buurprovincies.

Tweede termijn:

De heer **Van Berkum** (GroenLinks) zegt dat de voordracht niet als hamerstuk kan worden doorgeleid. Zijn fractie wil eerst weten wat de consequentie is en hoe daarmee kan worden omgegaan.

Bij interruptie wijst de heer **Tijssens** (D66) de heer Van Berkum erop dat nog gesproken wordt over het PMI en PMO. Het lijkt hem verstandig om de discussie, die heer Van Berkum wil entameren, op een ander document te baseren. Iedereen is tevreden dat het college de aanbevelingen van de Rekenkamer overneemt. Het lijkt hem niet raadzaam om daarop te blijven hangen in een Statenvergadering.

Bij interruptie sluit mevrouw **Kaamer van Hoegee** (VVD) zich aan bij de woorden van de heer Tijssens.

De heer **Van Berkum** (GroenLinks) wil de voordracht vooralsnog niet als hamerstuk doorgeleiden.

De **voorzitter** concludeert dat de voordracht als bespreekstuk wordt doorgeleid naar Provinciale Staten.